

**PROFESIJAS STANDARTS
LOPKOPĪBA**

**LOPKOPJA
PROFESIONĀLĀS KVALIFIKĀCIJAS PRASĪBAS**

1. Profesionālās kvalifikācijas nosaukums, kvalifikācijas līmenis, prasības izglītībai	
Lopkopis	Kvalifikācijas līmenis: Trešais profesionālās kvalifikācijas līmenis (3 . PKL)
	Prasības attiecībā uz iepriekš iegūto izglītību: Specifisku prasību nav.
2. Profesionālās kvalifikācijas daļas un profesionālās kvalifikācijas prasības attiecībā uz specializāciju un saistītu profesionālo kvalifikāciju	
Prasības attiecībā uz darba tirgū atpazīstamu kvalifikācijas daļu: Nav	
Profesionālās kvalifikācijas specializācijas: Nav	
Saistītās profesionālās kvalifikācijas, kvalifikācijas līmenis: Lopkopības tehniķis, (4. PKL) Lopkopības tehniķis ar specializāciju zirgkopībā, (4. PKL) Lopkopības tehniķis ar specializāciju aitkopībā, (4. PKL)	
3. Profesionālās darbības pienākumu un uzdevumu kopsavilkums	
Lopkopis veic ikdienas darbus, tai skaitā kopj, ēdina un dzirdina lauksaimniecības dzīvniekus, kopj dzīvnieku novietnes un tehniskās būves, iegūst, sagatavo realizācijai un uzglabā lopkopības produkciju, īsteno lauksaimniecības dzīvnieku ganāmpulka atražošanas pasākumus un veic dzīvnieku ikdienas veselības uzraudzību lopkopības produkcijas ieguves uzņēmumos. Lopkopis strādā lopkopības vai lauksaimniecības uzņēmumā vai kā pašnodarbināta persona vai kā individuālais komersants. Lopkopja pienākumi un uzdevumi: 3.1. Lauksaimniecības dzīvnieku kopšana: 3.1.1. Regulāri veikt dzīvnieku apskati, lai novērtētu tiem nepieciešamo aprūpi. 3.1.2. Kopt atbilstoši sugai dzīvnieku apmatojumu un ādu. 3.1.3. Kopt atbilstoši sugai dzīvnieku nagus. 3.1.4. Veikt slaucamo dzīvnieku un zīdītāju tesmeņa kopšanu. 3.2. Lauksaimniecības dzīvnieku novietņu un ganāmpulka apsaimniekošanai nepieciešamo tehnisko būvju kopšana: 3.2.1. Veikt ikdienā dzīvnieku novietņu apskati.	

- 3.2.2. Regulāri veikt dzīvnieku ganāmpulka apsaimniekošanai nepieciešamo tehnisko būvju apskati.
- 3.2.3. Kopt dzīvnieku novietnes.
- 3.2.4. Kopt dzīvnieku ganāmpulku apsaimniekošanai nepieciešamās tehniskās būves.
- 3.2.5. Veikt kūtsmēslu izvākšanu no dzīvnieku novietnes un pastaigu vai nobarošanas laukumiem, nodrošināt to uzkrāšanai.
- 3.3. Lauksaimniecības dzīvnieku ēdināšana un dzirdināšana:
 - 3.3.1. Novērtēt ikdienā dzīvniekiem izēdināmās lopbarības un ūdens pietiekamību.
 - 3.3.2. Novērtēt ikdienā dzīvniekiem izēdināmās lopbarības un ūdens kvalitāti.
 - 3.3.3. Iekārtot un kopt dzīvnieku barošanas un dzirdināšanas vietu nojumēs un aplokos.
 - 3.3.4. Veikt dzīvnieku ēdināšanu.
 - 3.3.5. Uzglabāt lopbarību.
- 3.4. Lauksaimniecības dzīvnieku ganāmpulka atražošanas pasākumu īstenošana:
 - 3.4.1. Identificēt dzīvniekus ar meklēšanās pazīmēm.
 - 3.4.2. Īstenot dzīvnieku dabīgo lecināšanu.
 - 3.4.3. Sagatavot dzīvnieku dzemdībām un piedalīties dzemdību procesā.
 - 3.4.4. Apkopt jaundzimušos dzīvniekus.
 - 3.4.5. Sagatavot putnus perēšanai un olas inkubācijai.
 - 3.4.6. Apkopt izšķīlušos cāļus.
 - 3.4.7. Ēdināt jaundzimušos dzīvniekus.
- 3.5. Lopkopības produkcijas iegūšana:
 - 3.5.1. Novērtēt ikdienas darbā nepieciešamo tehnoloģisko iekārtu, instrumentu un materiālu atbilstību lietošanai.
 - 3.5.2. Iegūt lopkopības produkciju.
 - 3.5.3. Novērtēt iegūtās lopkopības produkcijas kvalitāti.
 - 3.5.4. Uzskaitīt un reģistrēt iegūto lopkopības produkciju.
 - 3.5.5. Nodalīt ražošanas procesā iegūtu realizācijai nederīgu lopkopības produkciju.
 - 3.5.6. Novērst lopkopības produkcijas piesārņojumu.
- 3.6. Lopkopības produkcijas sagatavošana un uzglabāšana realizācijai:
 - 3.6.1. Sagatavot lauksaimniecības dzīvniekus realizācijai.
 - 3.6.2. Sagatavot lopkopības produkciju realizācijai.
 - 3.6.3. Sagatavot lopkopības produkciju uzglabāšanai.
- 3.7. Lauksaimniecības dzīvnieku ikdienas veselības uzraudzīšana un slimu dzīvnieku aprūpēšana:
 - 3.7.1. Uzraudzīt dzīvnieku veselību ikdienā.
 - 3.7.2. Veikt slimu dzīvnieku aprūpi.
 - 3.7.3. Ievērot zoonožu izplatības ierobežošanas plāna izpildi.
- 3.8. Profesionālās darbības pamatuzdevumu un pienākumu izpildei nepieciešamās prasmes un attieksmes, vispārējās zināšanas un kompetences:
 - 3.8.1. Atbilstoši 4. sadaļā iekļautajiem uzdevumiem saistībā ar valsts valodas lietošanu.
 - 3.8.2. Atbilstoši 4. sadaļā iekļautajiem uzdevumiem saistībā ar daudzvalodu kompetenci.
 - 3.8.3. Atbilstoši 4. sadaļā iekļautajiem uzdevumiem saistībā ar matemātiskās kompetences un kompetences dabaszinātnēs, tehnoloģijās un inženierzinātnēs lietošanu.
 - 3.8.4. Atbilstoši 4. sadaļā iekļautajiem uzdevumiem saistībā ar drošu informācijas un komunikācijas tehnoloģiju lietošanu.
 - 3.8.5. Atbilstoši 4. sadaļā iekļautajiem uzdevumiem saistībā ar uzņēmējdarbības principiem.
 - 3.8.6. Atbilstoši 4. sadaļā iekļautajiem uzdevumiem saistībā ar pilsoniskumu un sociālajiem jautājumiem.

3.8.7. Atbilstoši 4. sadaļā iekļautajiem uzdevumiem saistībā ar darba tiesību, darba aizsardzības, vides aizsardzības, ugunsdrošības un civilās aizsardzības jautājumu risināšanu.

3.8.8. Turpināt tālāku izglītību un pilnveidošanos.

4. Profesionālās darbības pienākumu un uzdevumu izpildei nepieciešamā PROFESIONĀLĀ kompetence					
Nr.p.k.	Uzdevumi	Prasmes	Profesionālās zināšanas	Kompetence (kvalifikācijas līmenis)	
4.1. Lauksaimniecības dzīvnieku kopšana.					
4.1.1.	Regulāri veikt dzīvnieku apskati, lai novērtētu tiem nepieciešamo aprūpi.	Atpazīt dzīvnieka ārējās pazīmes un signālus.	Dzīvnieku anatomija un fizioloģija. Lauksaimniecības dzīvnieku labturības prasības. Lauksaimniecības dzīvnieku signāli. Dzīvnieku kopšanas veidi.	Spēja novērtēt dzīvnieku kopšanas nepieciešamību.	LKI 3.līmenis
		Noteikt dzīvniekus, kuriem nepieciešama individuāla kopšana.			
		Noteikt individuālās kopšanas veidu atbilstoši dzīvnieka sugai.			
4.1.2.	Kopt atbilstoši sugai dzīvnieku apmatojumu un ādu.	Noteikt dzīvnieku apmatojumu un ādas stāvokli un kopšanas nepieciešamību.	Dzīvnieka ādas un apmatojuma uzbūve. Ādas un apmatojuma kopšanas nepieciešamība. Dažādu dzīvnieku sugu ādas un apmatojuma kopšanas tehniskie risinājumi, paņēmieni un instrumenti.	Spēja kopt dzīvnieku apmatojumu un ādu, izmantojot atbilstošus paņēmienus un instrumentus.	LKI 3.līmenis
		Izvēlēties sugai atbilstošus dzīvnieku ādas un apmatojuma kopšanai piemērotus instrumentus.			
		Piemērot dzīvnieku apmatojuma un ādas kopšanā atbilstošus kopšanas paņēmieni, tehniskos risinājumus un instrumentus.			
4.1.3.	Kopt atbilstoši sugai dzīvnieku nagus.	Noteikt dzīvnieku nagu stāvokli un kopšanas nepieciešamību.	Nagu uzbūve un augšana. Nagu kopšanas instrumenti. Nagu kopšanas paņēmieni atbilstoši dzīvnieku sugai. Dažādu dzīvnieku sugu nagu kopšanas tehniskie risinājumi.	Spēja kopt dzīvnieku nagus, izmantojot atbilstošus paņēmienus un instrumentus.	LKI 3.līmenis
		Izvēlēties dzīvnieku nagu kopšanai piemērotus instrumentus.			
		Piemērot dzīvnieku nagu kopšanā atbilstošus kopšanas paņēmienus, instrumentus un tehniskos risinājumus.			
4.1.4.		Novērtēt tesmeņa tīrību un veselību.	Tesmeņa veidošanās un uzbūve.		

	Veikt slaucamo dzīvnieku un zīdītāju tesmeņa kopšanu.	Kopt dzīvnieka tesmeni, izmantojot atbilstošus tesmeņa kopšanas paņēmienus, materiālus un līdzekļus.	Tesmeņa kopšanas paņēmieni, materiāli un līdzekļi, to pielietojums. Izplatītākās tesmeņa slimības un to pazīmes.	Spēja kopt dzīvnieku un zīdītāju tesmeni, izmantojot atbilstošus kopšanas paņēmienus, materiālus un līdzekļus.	LKI 3.līmenis
		Novērtēt veterinārārsta piesaistes nepieciešamību.	Veterinārārsta piesaiste tesmeņa traumai, slimību un ādas bojājumu gadījumos.		
4.2. Lauksaimniecības dzīvnieku novietņu un ganāmpulka apsaimniekošanai nepieciešamo tehnisko būvju kopšana.					
4.2.1.	Veikt ikdienā dzīvnieku novietņu apskati.	Novērtēt mikroklimatu novietnē atbilstoši dzīvnieku labturības prasībām.	Dažādu sugu lauksaimniecības dzīvnieku turēšanas veidi.	Spēja savas kompetences ietvaros veikt ikdienas dzīvnieku novietnes stāvokļa un ekspluatācijas drošības novērtējumu.	LKI 3.līmenis
		Novērtēt novietnes tīrību un drošību.	Lauksaimniecības dzīvnieku novietņu veidi, to iekārtojums.		
		Novērtēt novietnes iekārtojuma un aprīkojuma tehnisko stāvokli.	Fermu automatizācija, robotizācija. Fermu informācijas sistēmas.		
		Noteikt novietnes kopšanai nepieciešamo materiālu un kopšanas līdzekļu daudzumu un vajadzību.	Mikroklimats dzīvnieku novietnēs. Mikroklimata prasības novietnēs dažādu sugu lauksaimniecības dzīvniekiem. Novietņu aprīkojums, tā droša izmantošana.		
4.2.2.	Regulāri veikt dzīvnieku ganāmpulka apsaimniekošanai nepieciešamo tehnisko būvju apskati.	Novērtēt mikroklimatu tehniskajās būvēs atbilstoši to lietošanai.	Tehnisko būvju veidi, to iekārtojums.	Spēja savas kompetences ietvaros veikt regulāru ganāmpulka apsaimniekošanai nepieciešamo tehnisko būvju stāvokļa un ekspluatācijas drošības novērtēšanu.	LKI 3.līmenis
		Vizuāli novērtēt tehnisko būvju tīrību un drošību.	Tehnisko būvju mikroklimata prasības dažādu sugu lauksaimniecības dzīvniekiem.		
		Vizuāli novērtēt tehnisko būvju aprīkojuma tehnisko stāvokli.	Tehnisko būvju aprīkojums, tā droša izmantošana.		
4.2.3.	Kopt dzīvnieku novietnes.	Lietot novietņu kopšanā atbilstošus līdzekļus, paņēmienus, tehniku un aprīkojumu un materiālus.	Novietņu kopšanas paņēmieni. Novietņu kopšanas tehnika.	Spēja veikt dzīvnieku novietnes, tajā esošā aprīkojuma un instrumentu kopšanu un dezinfekciju.	LKI 3.līmenis

		Veikt ikdienas novietnes kopšanas darbus.	Novietņu kopšanas līdzekļi un materiāli, to glabāšanas un lietošanas nosacījumi.		
		Kopt un dezinficēt novietnes aprīkojumu un instrumentus.	Dezinfekcijas līdzekļi, veidi un lietošana.		
			Deratizācijas līdzekļi, veidi un lietošana.		
			Pakaišu veidi, izmantošana un glabāšana.		
4.2.4.	Kopt dzīvnieku ganāmpulku apsaimniekošanai nepieciešamās tehniskās būves.	Lietot tehnisko būvju kopšanā atbilstošus paņēmienus, tehniku un aprīkojumu, līdzekļus un materiālus.	Tehnisko būvju kopšanas paņēmieni.	Spēja veikt dzīvnieku ganāmpulka apsaimniekošanai nepieciešamo tehnisko būvju kopšanu un dezinfekciju.	LKI 3.līmenis
		Veikt tehnisko būvju kopšanas darbus.	Tehnisko būvju kopšanas tehnika.		
		Kopt un dezinficēt tehnisko būvju aprīkojumu un instrumentus.	Tehnisko būvju kopšanas līdzekļi un materiāli, to glabāšanas un lietošanas nosacījumi.		
			Tehnisko būvju dezinfekcijai izmantojamie līdzekļi, veidi un lietošana.		
			Tehnisko būvju deratizācijai izmantojamie līdzekļi un veidi.		
4.2.5.	Veikt kūsmēsļu izvākšanu no dzīvnieku novietnes un pastaigu vai nobarošanas laukumiem, nodrošināt to uzkrāšanai.	Izvākt kūsmēsļus no dzīvnieku novietnes.	Kūsmēsļu veidi.	Spēja veikt kūsmēsļu izvākšanu no dzīvnieku novietnes un pastaigu vai nobarošanas laukumiem, nodrošināt to uzkrāšanu.	LKI 3.līmenis
		Savākt kūsmēsļus no dzīvnieku pastaigu vai nobarošanas laukumiem.	Kūsmēsļu izvākšanas paņēmieni.		
		Novērtēt kūsmēsļu krātuves stāvokli.	Kūsmēsļu krātuves.		
			Kūsmēsļu uzglabāšana atbilstoši vides aizsardzības normatīvo aktu prasībām.		
			Vidi piesārņojošu darbību mazināšana.		
4.3. Lauksaimniecības dzīvnieku ēdināšana un dzirdināšana.					
4.3.1.	Novērtēt ikdienā dzīvniekiem izēdināmās lopbarības un ūdens pietiekamību.	Novērtēt lopbarības daudzumu un atbilstību dzīvnieku ikdienas vajadzībām.	Lauksaimniecības dzīvnieku sugas un to gremošanas fizioloģija.	Spēja novērtēt dzīvniekiem ikdienā nepieciešamās barības un dzeramā ūdens pietiekamību.	LKI 3.līmenis
		Novērtēt dzīvnieku barības un ūdens patēriņu diennaktī.	Barības vielu nozīme dzīvnieku ēdināšanā.		

		Uzskaitīt barības līdzekļu un ūdens atlikumu dzīvnieku novietnē. Uzskaitīt barības līdzekļu un dzeramā ūdens atlikumu ganībās. Atpazīt dzīvnieku ķermeņa kondīcijas atbilstību fizioloģiskam stāvoklim.	Lopbarības veidi. Barības līdzekļi, to sastāvs. Lauksaimniecības dzīvnieku ķermeņa kondīcija (barojuma pakāpe), tās novērtēšanas metodes. Barības līdzekļu un dzeramā ūdens normas dažādu sugu, dzimumu un vecuma grupu lauksaimniecības dzīvniekiem. Lopbarības krājumu (atlikumu) un patēriņa uzskaites un aprēķināšanas metodes.		
4.3.2.	Novērtēt ikdienā dzīvniekiem izēdināmās lopbarības un ūdens kvalitāti.	Novērtēt lopbarības kvalitāti organoleptiski. Novērtēt dzeramā ūdens kvalitāti organoleptiski. Izvēlēties dzīvnieku sugai un vecuma grupai atbilstošu barību.	Barības līdzekļu kvalitātes rādītāji. Barības līdzekļu kvalitātes novērtēšanas metodes. Dzeramā ūdens kvalitātes novērtēšanas metodes.	Spēja organoleptiski novērtēt barības un dzeramā ūdens kvalitāti savas kompetences ietvaros.	LKI 3.līmenis
4.3.3.	Iekārtot un kopt dzīvnieku barošanas un dzirdināšanas vietu nojumēs un aplokos.	Novērtēt barošanas un dzirdināšanas vietas pieejamību un drošību atbilstoši dzīvnieku sugai un ganāmpulka lielumam. Uzstādīt dzīvnieku barotavas un dzirdnes atbilstoši labturības prasībām un drošībai. Kopt barošanas un dzirdināšanas vietu. Tīrīt barotavas un dzirdnes. Uzstādīt ganību aploka sistēmas. Informēt atbilstošās jomas speciālistus par nepieciešamību ierīkot drošas barošanas un dzirdināšanas vietas.	Ūdens padeves un barības izdales veidi un tehnoloģiskie risinājumi aplokos. Barotavu veidi un piemērotība dažādu sugu dzīvniekiem. Dzirdņu veidi un piemērotība dažādu sugu dzīvniekiem. Ganības, to botāniskais sastāvs, izmantošana un kopšana. Elektriskie gani, to ekspluatācija. Aploku veidi un kopšanas paņēmieni.	Spēja iekārtot un kopt dzīvnieku barošanas un dzirdināšanas vietas aplokos savas kompetences ietvaros.	LKI 3.līmenis

4.3.4.	Veikt dzīvnieku ēdināšanu.	Sagatavot lopbarību un barības maisījumus izēdināšanai atbilstoši sastādītajai barības devai, dzīvnieku sugai un vecuma grupai.	Barības sagatavošanas paņēmieni. Barības maisījumi. Dažādu sugu un šķirņu lauksaimniecības dzīvnieku ēdināšanas metodes. Ganību zelmenis, tā sastāvs un kvalitātes rādītāji.	Spēja ēdināt dzīvniekus izmantojot sugai piemērotus barības līdzekļus barības izdales metodes.	LKI 3.līmenis
		Lietot lopbarības izdales aprīkojumu un instrumentus atbilstoši lopbarības un barības maisījumu izdales veidam.			
		Veikt lopbarības izdali, atbilstoši plānotai dienas kārtībai.			
		Novērtēt ganību zelmeņa piemērotību ganīšanai.			
		Sagatavot dzīvniekiem sugai, ražībai un fizioloģiskam stāvoklim atbilstošus barības maisījumus.			
4.3.5.	Uzglabāt lopbarību.	Novērtēt uzglabāšanas apstākļu atbilstību lopbarības veidam.	Lopbarības uzglabāšanas vietas, termiņi un uzglabāšanas prasības. Lopbarības iepakojuma veidi un materiāli. Lopbarības iepakojuma šķirošanas prasības to utilizēšanai. Iepakojuma ilgtspējīga un atkārtota izmantošana.	Spēja uzglabāt dzīvnieku ēdināšanai paredzēto lopbarību, saglabājot tās kvalitāti.	LKI 3.līmenis
		Sagatavot vietu lopbarības uzglabāšanai.			
		Sekot lopbarības kvalitātei uzglabāšanas laikā.			
		Savākt bojāto lopbarību un nogādāt to turpmākai izmantošanai.			
		Savākt un šķirot lopbarības iepakojumu.			
4.4. Lauksaimniecības dzīvnieku ganāmpulka atražošanas pasākumu īstenošana.					
4.4.1.	Ievietot dzīvniekus ar meklēšanās pazīmēm tam paredzētā vietā.	Identificēt dzīvniekus ar meklēšanās pazīmēm ikdienas apskates laikā.	Lauksaimniecības dzīvnieku, reproduktīvā sistēma, meklēšanās fizioloģija un dzimumcikls. Dzīvnieku individuālā novērtēšana.	Spēja identificēt dzīvnieku ar meklēšanās pazīmēm.	LKI 3.līmenis
		Iezīmēt vai izlasīt dzīvniekus, kuri izrāda meklēšanās pazīmes.			LKI 3.līmenis

		Ievietot izlasītos dzīvniekus lecināšanai vai mākslīgai apsēklošanai paredzētā boksā vai stāvvietā.	Dabīgā lecināšana. Mākslīgā apsēklošana. Krāsu izvēle dzīvnieka iezīmēšanai. Digitālās pieraksta sistēmas.	Spēja ievietot dzīvniekus ar meklēšanās pazīmēm lecināšanai vai mākslīgai apsēklošanai paredzētā vietā.	
		Nofiksēt izlasītos dzīvniekus lecināšanai vai mākslīgai apsēklošanai paredzētā boksā vai stāvvietā.			
		Reģistrēt apsēklošanai vai lecināšanai izlasītos dzīvniekus.			
		Piesaistīt speciālistu dzīvnieku mākslīgai apsēklošanai un tās reģistrācijai.			
4.4.2.	Īstenot dzīvnieku dabīgo lecināšanu.	Veikt dabīgai lecināšanai plānoto pāru atlasī.	Lauksaimniecības dzīvnieku audzēšanas programmas. Dabīgās lecināšanas plāns un pāru atlases principi. Elektroniskā notikumu ziņošana.	Spēja atlasīt dzīvniekus un īstenot dzīvnieku pārošanu atbilstoši dabīgās lecināšanas plānam.	LKI 3.līmenis
		Izmantot dabīgai lecināšanai plānotās dzīvnieku marķēšanas metodes.			
		Reģistrēt dabīgās lecināšanas notikumu novietnes žurnālā.			
4.4.3.	Sagatavot dzīvnieku dzemdībām un piedalīties dzemdību procesā.	Sagatavot dzīvnieku dzemdību norises vietu.	Dzemdību vietas sagatavošanas principi. Dzīvnieka sagatavošana dzemdībām. Dzemdību tuvošanās pazīmes dzīvniekam. Dzīvnieku dzemdību process. Apgrūtinātu dzemdību pazīmes dzīvniekam. Pirmās palīdzības sniegšanas metodes apgrūtinātu dzemdību gadījumā. Aprīkojums apgrūtinātu dzemdību gadījumā.	Spēja sagatavot vietu un dzīvnieku dzemdībām.	LKI 3.līmenis
		Identificēt dzīvniekus ar dzemdību pazīmēm.		Spēja piedalīties dzīvnieku dzemdību procesā.	
		Veikt drošu dzīvnieka pārvietošanu uz dzemdībām paredzēto vietu.			
		Sagatavot dzīvnieku dzemdībām.			
		Sekot līdzi dzīvnieka stāvoklim un dzemdību progresam.			
		Sniegt pirmo palīdzību dzīvniekam apgrūtinātu dzemdību gadījumā savas kompetences ietvaros.			

		Piesaistīt veterinārārstu apgrūtinātu dzemdību palīdzībai.			
4.4.4.	Apkopt jaundzimušos dzīvniekus.	Sagatavot vietu jaundzimušajam dzīvniekam.	Jaundzimušo dzīvnieku apkopšana. Jaundzimušo dzīvnieku slimības un profilakse. Pirmās palīdzības sniegšana jaundzimušajam dzīvniekam. Atdzīvināšanas paņēmieni dzīvniekam.	Spēja apkopt un sniegt pirmo palīdzību jaundzimušajam dzīvniekam.	LKI 3.līmenis
		Veikt jaundzimušā dzīvnieka apskati.			
		Vajadzības gadījumā apkopt jaundzimušo dzīvnieku.			
		Sniegt jaundzimušajam dzīvniekam pirmo palīdzību un veikt atdzīvināšanas pasākumus.			
4.4.5.	Sagatavot mājputnus perēšanai un olas inkubācijai.	Izvēlēties perēšanai piemērotus pieaugušos mājputnus.	Perēšanai piemērotu mājputnu izvēle. Perēšanai piemērotu apstākļu nodrošināšana. Inkubatori, to darbības princips. Inkubācijai derīgo olu izvēle. Inkubācijas procesa uzraudzība.	Spēja nodrošināt perēšanai vai inkubācijai atbilstošus apstākļus.	LKI 3.līmenis
		Sagatavot telpu un ligzdu perēšanai, ievietot perēšanai plānotās olas un perētāju.		Spēja izvēlēties perēšanai un inkubācijai piemērotas olas.	LKI 3.līmenis
		Sagatavot inkubatoru un olas inkubācijai.			
		Uzraudzīt inkubācijas norisi.			
4.4.6.	Apkopt izšķīlušos cāļus.	Izlasīt no inkubatora bojātās olas un izšķīlušos cāļus.	Cāļu turēšana un ēdināšana agrīnajā dzīves posmā. Cāļu ēdināšana un piemērotie barības līdzekļi. Cāļu turēšanai un ēdināšanai piemērotas mītnes, to aprīkojums. Cāļu veselība, galvenās slimības un to pazīmes.	Spēja uzraudzīt cāļu veselības stāvokli, apkopt un ēdināt izšķīlušos cāļus.	LKI 3.līmenis
		Sagatavot vietu izšķīlušos cāļu ievietošanai.			
		Sagatavot cāļu ēdināšanai piemērotu barību.			
		Ēdināt un dzirdināt cāļus.			
		Uzraudzīt cāļu veselības stāvokli.			
		Atbilstoši uzņēmuma vadlīnijām, nodalīt (atšķirot) mirušos un vārgos cāļus no			

		veselajiem un nogādāt tos tālākai utilizācijai.			
4.4.7.	Ēdināt jaundzimušos dzīvniekus.	Izslaukt vai atsaldēt jaunpienu.	Jaunpiena kvalitāte, novērtēšanas metodes.	Spēja ēdināt jaundzimušo ar atbilstošas kvalitātes jaunpienu.	LKI 3.līmenis
		Noteikt jaunpiena kvalitāti oraganoleptiski un ar ekspresmetodēm.	Jaunpiena uzglabāšana. Jaunpiena ēdināšanas metodes un biežums.	Spēja sagatavot jaundzimušo ēdināšanai paredzēto inventāru atbilstoši higiēnas prasībām.	LKI 3.līmenis
		Sagatavot jaunpienu izēdināšanai.	Higiēna jaunpiena ēdināšanas laikā.		
		Ēdināt jaundzimušos.			
		Mazgāt un dezinficēt jaunpiena izēdināšanai paredzēto inventāru.			
4.5. Lopkopības produkcijas iegūšana.					
4.5.1.	Novērtēt ikdienas darbā nepieciešamo tehnoloģisko iekārtu, instrumentu un materiālu atbilstību lietošanai.	Sagatavot slaukšanas robotus vai iekārtas darbam.	Slaukšanas iekārtas, to izmantošana. Svari, to lietošana.	Spēja izvēlēties un izmantot lopkopības produkcijas veidam atbilstošas iekārtas, instrumentus un materiālus.	LKI 3.līmenis
		Sagatavot darbam elektroniskos vai mehāniskos svarus, pārbaudīt to precizitāti.	Dzirkļu veidi, to lietošanas paņēmieni.		
		Sagatavot darbam elektriskās vai rokas dzirkles.	Olu savākšanas tehnoloģijas un transportēšanas iespējas.		
		Pārbaudīt olu savākšanas iekārtu darbību.			
		Pārbaudīt pirmās palīdzības sniegšanai nepieciešamo iekārtu un instrumentu esamību un ekspluatācijas iespējas.			
4.5.2.	Iegūt lopkopības produkciju.	Iegūt pienu.	Lopkopības produkcijas veidi, to produktivitātes kritēriji.	Spēja ikdienā iegūt kvalitatīvu lopkopības produkciju.	LKI 3.līmenis
		Noteikt dzīvmasu dzīvniekam.	Piena ieguves veidi un paņēmieni.		
		Iegūt vilnu.	Dzīvmasa, tās vērtēšanas metodes un paņēmieni.		
		Savākt olas.	Vilna, tās ieguve.		

			Dažādu māļputnu olas, to savākšanas metodes.		
4.5.3.	Novērtēt iegūtās lopkopības produkcijas kvalitāti.	Novērtēt iegūtā piena organoleptiskās īpašības un somatisko šūnu skaitu ar ekspresmetodēm.	Piena kvalitātes kritēriji, to novērtēšanas metodes.	Spēja atbildīgi novērtēt iegūtās lopkopības produkcijas kvalitāti, tās piemērotību ikdienas patēriņam vai pārstrādei.	LKI 3.līmenis
		Noteikt dzīvnieku ķermeņa kondīciju un dzīvmasu.	Somatiskās šūnas, to novērtēšanas metodes.		
		Šķirot un safasēt vilnu, atbilstoši tās kvalitātei.	Liemeņi, to kvalitātes novērtēšana.		
		Šķirot un safasēt olas.	Vilnas kvalitāte, tās novērtēšana. Olu kvalitāte, tās novērtēšana. Tesmeņa slimības, to profilakse. Vielmaiņas slimības, to profilakse.		
4.5.4.	Uzskaitīt un reģistrēt iegūto lopkopības produkciju.	Uzskaitīt iegūto lopkopības produkciju.	Piena ieguves uzskaitē, mērinstrumenti to izmantošana.	Spēja precīzi uzskaitīt un reģistrēt iegūto lopkopības produkciju.	LKI 3.līmenis
		Aizpildīt lopkopības produkcijas uzskaites dokumentus.	Vilnas ieguves uzskaitē.		
		Uzskaitīt un reģistrēt realizācijai vai pašpatēriņam izlietoto produkciju, tās daudzumu.	Olu uzskaitē.		
		Informēt darba devēju par izmaiņām iegūtās produkcijas daudzumā.	Produkcijas izmantošanas veidi. Produkcijas reģistrācijas pirmdokumenti.		
4.5.5.	Nodalīt ražošanas procesā iegūtu realizācijai nederīgu lopkopības produkciju.	Veikt iegūtās nekvalitatīvās produkcijas šķirošanu un uzskaiti.	Lopkopības produkcijas ieguves procesā radītie atkritumi.	Spēja šķirot pārstrādei neatbilstošu iegūto produkciju, veikt tās apstrādi vai utilizāciju.	LKI 3.līmenis
		Savākt, uzglabāt vai utilizēt nekvalitatīvo produkciju.	Produkcijas piesārņojuma veidi un avoti.		
		Reģistrēt nekvalitatīvās produkcijas apjomu, tās utilizēšanas vai pārstrādes veidu.	Blakusproduktu veidi, to rašanās cēloņi. Pārstrādei neatbilstošas produkcijas izmantošanas veidi. Lopkopības produkcijas utilizācijas veidi.		

4.5.6.	Novērst lopkopības produkcijas piesārņojumu.	Identificēt un uzskaitīt iespējamās lopkopības piesārņojuma veidus.	Piena piesārņojuma veidi, cēloņi un novēršanas iespējas.	Spēja novērst iegūtās lopkopības produkcijas piesārņojumu un savas kompetences ietvaros veikt piesārņojuma ierobežošanas pasākumus.	LKI 3.līmenis
		Iespēju robežās novērst piesārņojuma cēloņus.	Vilnas piesārņojuma veidi, cēloņi un novēršanas iespējas.		
		Informēt speciālistus par lopkopības produkcijas piesārņojuma draudiem.	Olu piesārņojuma veidi, cēloņi un novēršanas iespējas.		
4.6. Lopkopības produkcijas sagatavošana un uzglabāšana realizācijai.					
4.6.1.	Sagatavot lauksaimniecības dzīvniekus realizācijai.	Izlasīt un sagatavot realizācijai nozīmētos dzīvniekus.	Dzīvnieku izlase un sagatavošana realizācijai.	Spēja sagatavot realizācijai paredzētos lauksaimniecības dzīvniekus, ievērojot drošus darba paņēmienus.	LKI 3.līmenis
		Pārvietot un grupēt realizācijai paredzētos dzīvniekus.	Labturības nosacījumi dzīvnieku pārvietošanai un transportēšanai.		
		Lietot dzīvnieku pārvietošanai piemērotus un drošus darba paņēmienus un aprīkojumu.	Transports un transportēšanas aprīkojums lauksaimniecības dzīvnieku pārvadāšanai.		
4.6.2.	Sagatavot lopkopības produkciju realizācijai.	Sagatavot produkcijas fasēšanai atbilstošus materiālus un aprīkojumu.	Produkcijas aprites un nekaitīguma prasības.	Spēja sagatavot realizācijai iegūto lopkopības produkciju atbilstoši prasībām.	LKI 3.līmenis
		Fasēt un marķēt realizācijai sagatavoto lopkopības produkciju atbilstoši tehnoloģijai.	Produkcijas fasēšanas materiāli un aprīkojums.		
		Reģistrēt realizācijai sagatavotās produkcijas ieguves datus un daudzumu.	Produkcijas marķēšana un fasēšanas tehnoloģijas.		
4.6.3.	Sagatavot lopkopības produkciju uzglabāšanai.	Fasēt un marķēt uzglabāšanai sagatavoto lopkopības produkciju.	Produkcijas uzglabāšanas vietas.	Spēja sagatavot un uzglabāt lopkopības produkciju atbilstoši tās veidam un izmantošanas mērķim.	LKI 3.līmenis
		Reģistrēt uzglabāšanai nodotās produkcijas daudzumu.	Produkcijas realizācijas pavaddokumenti.		
		Uzglabāt lopkopības produkciju atbilstoši tās veidam.			

4.7. Lauksaimniecības dzīvnieku ikdienas veselības uzraudzīšana un slimu dzīvnieku aprūpēšana.					
4.7.1.	Uzraudzīt dzīvnieku veselību ikdienā.	Novērtēt izmaiņas dzīvnieku ārējā izskatā un uzvedībā.	Vesela dzīvnieka fizioloģiskie rādītāji.	Spēja uzraudzīt ikdienā dzīvnieku veselības stāvokli pēc tā uzvedības un ārējā izskata izmaiņām.	LKI 3.līmenis
		Atpazīt dzīvnieku slimību pazīmes.	Dzīvnieku uzvedība.		
		Sagatavot vietu slimā dzīvnieka ievietošanai.	Dzīvnieku signāli.		
		Nodalīt slimos dzīvniekus no veselajiem, lietojot drošus pārvietošanas paņēmienus.	Dzīvnieku izplatītākās slimības, to pazīmes un profilakse.		
		Izvērtēt veterinārārsta piesaistes nepieciešamību.			
4.7.2.	Veikt slimo dzīvnieku aprūpi.	Sagatavot pirmās palīdzības sniegšanai nepieciešamos instrumentus un materiālus.	Pirmās palīdzības sniegšanas metodes.	Spēja veikt slimo dzīvnieku aprūpi savas kompetences ietvaros.	LKI 3.līmenis
		Fiksēt dzīvniekus drošai pirmās palīdzības vai veterināro manipulāciju veikšanai.	Dzīvnieku fiksācijas veidi un metodes.		
		Sniegt pirmo palīdzību dzīvniekiem savas kompetences ietvaros.	Veterināro zāļu veidi.	Spēja sniegt dzīvniekam pirmo palīdzību slimību gadījumā.	LKI 3.līmenis
		Veikt vienkāršas veterinārārsta nozīmētas manipulācijas.	Instrumenti un materiāli pirmās palīdzības sniegšanai, to lietošana.		
		Aprūpēt dzīvniekus pēc veterinārajām manipulācijām.	Veterinārmedicīnisko manipulāciju veidi.		
		Aprūpēt dzīvniekus saslimšanas gadījumā.	Dzīvnieku aprūpes veidi un paņēmieni.		
4.7.3.	Ievērot zoonožu izplatības ierobežošanas plāna izpildi.	Piemērot biodrošības pasākumus.	Zoonozes, to izplatības ierobežošana.	Spēja ievērot biodrošības pasākumus un atbildīgi izpildīt zoonožu ierobežošanas plānu.	LKI 3.līmenis
		Veikt zoonožu ierobežošanas plānā noteiktās darbības.	Biodrošība, tās īstenošanas pasākumi.		

		Veikt ikdienā iegūto zoonožu ierobežošanas plānā noteikto novērojumu reģistrāciju.			
--	--	--	--	--	--

5. Profesionālās darbības pienākumu un uzdevumu izpildei nepieciešamā VISPĀRĒJĀ kompetence					
Nr.p.k.	Uzdevumi	Prasmes	Vispārējās zināšanas	Kompetence (kvalifikācijas līmenis)	
Profesionālās darbības vispārējo pamatprincipu, kā arī darba aizsardzības, ugunsdrošības, elektrodrošības, civilās aizsardzības un vides aizsardzības prasību ievērošana.					
5.1.1.	Atbilstoši 4.sadaļā iekļautajiem uzdevumiem saistībā ar valsts valodas lietošanu.	Ievērot latviešu literārās valodas normas lietiskajā saziņā..	Vārdu krājums. Gramatika un valodas funkcija.	Spēja sazināties mutiski un rakstiski valsts valodā.	LKI 3.līmenis
		Sazināties mutvārdos un rakstveidā valsts valodā	Valodas un komunikāciju daudzveidība dažādos kontekstos.		
		Lietot valsts valodā lauksaimniecības nozares profesionālo terminoloģiju.	Valsts valoda. Lauksaimniecības nozares terminoloģija.	Spēja informēt darba vadītāju vai devēju par konstatētajām nepilnībām, nestandarta situācijām, veicot lopkopja darba pienākumus un uzdevumus.	LKI 3.līmenis
		Informēt darba vadītāju vai devēju par konstatētajām nepilnībām, nestandarta situācijām, veicot lopkopja darba pienākumus un uzdevumus.	Saziņas veidi.		
5.2.1.	Atbilstoši 4.sadaļā iekļautajiem uzdevumiem saistībā ar daudzvalodu kompetenci.	Sazināties ar dažādām sociālām grupām multikulturālā vidē, lietojot komunikācijā vieglo valodu.	Starpkultūru mijiedarbība. Vārdu krājums.	Spēja veikt darba uzdevumus atbilstoši starpkultūru komunikācijas principiem.	LKI 3.līmenis
		Sazināties mutiski un rakstiski vienā svešvalodā.	Gramatika un valodas funkcija. Verbālās un neverbālās mijiedarbības veidi.		
		Lietot lopkopībā izmantotos profesionālos terminus.	Valodas komunikācijas konteksts. Vārdu krājums svešvalodā. Nozares terminoloģija.		
5.3.1.	Atbilstoši 4.sadaļā iekļautajiem uzdevumiem saistībā ar matemātiskās kompetences un	Lietot matemātiskas metodes un aprēķinus darba uzdevumu veikšanā.	Dabaszinātņu, tehnoloģiju un inženierzinātņu jēdzieni un teorijas.	Spēja lietot matemātiskos aprēķinus darba uzdevumu veikšanai.	LKI 3.līmenis
		Salīdzināt lielumus, izdarot secinājumus optimālai darba uzdevumu izpildei.	Statistikas pamatprincipi.		

	kompetences dabaszinātnēs, tehnoloģijās un inženierzinātnēs lietošanu.	Sekot līdž jaunākai informācijai par lauksaimniecības nozares tehnoloģiskās attīstības virzieniem.	Lauksaimniecības nozares tehnoloģiju attīstības virzieni. Mērvienības un formas. Matemātikas metodes un aprēķini. Matemātikas terminoloģija.	Spēja izprast nozares tehnoloģiskās attīstības virzienus.	LKI 3.līmenis
5.4.1.	Atbilstoši 4.sadaļā iekļautajiem uzdevumiem saistībā ar drošu informācijas un komunikācijas tehnoloģiju lietošanu.	Lietot datoru un internetu darba uzdevumu veikšanai.	Normatīvie akti informācijas un komunikācijas tehnoloģiju jomā.	Spēja lietot informācijas un komunikācijas tehnoloģijas profesionālo darba uzdevumu veikšanai.	LKI 3.līmenis
		Sagatavot profesionālā darba dokumentāciju.	Datora un biroja tehnikas darbības principi.		
		Sazināties, izmantojot informācijas un komunikācijas tehnoloģijas.	Datu aizsardzības prasības. Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju lietošana saziņai un dokumentu sagatavošanai.		
		Ievērot informācijas tehnoloģiju drošības un personas datu aizsardzības prasības.	Informācijas un komunikācijas sistēmu drošība. Datu drošība. Darbs ar biroja tehniku. Mākslīgā intelekta rīki.		
5.5.1.	Atbilstoši 4.sadaļā iekļautajiem uzdevumiem saistībā ar uzņēmējdarbības principiem.	Veikt darba uzdevumus kvalitatīvi, ievērojot noteiktos termiņus.	Uzņēmējdarbības pamati. Normatīvie akti darbības jomā.	Spēja veikt darba uzdevumus kvalitatīvi atbilstoši pieejamajiem resursiem noteiktajos termiņos.	LKI 3.līmenis
		Efektīvi izmantot uzticētos resursus.	Komercedarbības veidi.	Spēja piedalīties jaunu ideju radīšanā darba procesu pilnveidei.	LKI 3.līmenis
		Sniegt priekšlikumus darba procesu pilnveidei.	Ekonomiskie resursi. Ilgtspējīgas ekonomikas pamatprincipi. Darba vides organizācijas process.		
		Iesaistīties lauksaimniecības uzņēmuma kultūrvidē.	Pašorganizēts darba process. Plānošanas metodes.		
5.6.1.	Atbilstoši 4.sadaļā iekļautajiem	Pildīt pilsoniskos pienākumus.	Latvijas Republikas valstiskums un tā juridiskais ietvars.	Spēja apzināti pildīt pilsoniskos pienākumus.	LKI 3.līmenis

	uzdevumiem saistībā ar pilsoniskumu un sociālajiem jautājumiem.	Apzināti piedalīties pilsoniskajā un sabiedriskajā dzīvē.	Sabiedrība un tās attīstības virzieni. Tiesiskās attiecības.	Spēja apzināties savu atbildību sabiedrības demokrātiskajā attīstībā.	LKI 3.līmenis
		Veidot mijiedarbību ar citiem cilvēkiem, ievērojot cilvēka tiesības un vienlīdzību.	Indivīda tiesības, pienākumi un atbildība.	Spēja piedalīties sabiedriskajā dzīvē, ievērojot vienlīdzības principu un ētikas normas.	LKI 3.līmenis
		Apzināt sevi kā daļu no mūsdienu sabiedrības.	Pilsoniskās sabiedrības būtība. Sociālā dialoga būtība un sadarbības mehānismi.		
		Saskatīt dažādu sabiedrības jomu un parādību saistību ar morāli un tikumību.	Efektīvas komunikācijas priekšnoteikumi. Sabiedrības sociālā un politiskā struktūra. Sabiedrības labklājības izpausmes. Sociālā daudzveidība un vienlīdzības princips. Vispārējās un profesionālās ētikas pamatprincipi. Pozitīvas saskarsmes paņēmieni.		
5.7.1.	Atbilstoši 4.sadaļā iekļautajiem uzdevumiem saistībā ar darba tiesību, darba aizsardzības, vides aizsardzības, ugunsdrošības un civilās aizsardzības jautājumu risināšanu.	Ievērot darba devēja un darbinieka pienākumus un tiesības.	Darba aizsardzības sistēma. Civilās aizsardzības sistēma. Vides aizsardzības sistēma.	Spēja nodibināt darba tiesiskās attiecības un ievērot organizācijas vietas iekšējās kārtības noteikumus.	LKI 3.līmenis
		Ievērot organizācijas iekšējās kārtības noteikumus.	Darba vides riska faktori to novērtēšanas metodes. Darba tiesību normatīvie akti.	Spēja atbildīgi veikt darba uzdevumus, ievērojot darba un vides aizsardzības, elektrodrošības, ugunsdrošības un civilās aizsardzības prasības.	LKI 3.līmenis
		Rīkoties atbilstoši darba aizsardzības, ugunsdrošības, elektrodrošības un vides aizsardzības prasībām.	Aizsardzības pasākumi darba vides faktoru ietekmes uz veselību mazināšanā.	Spēja novērtēt darba vides riska faktorus savas kompetences ietvaros.	LKI 3.līmenis
		Sagatavot darba vietu drošai darba veikšanai.	Ergonomikas pamatprincipi darbā. Ilgtspējīgas attīstības principi.	Spēja atbildīgi rīkoties ārkārtas gadījumā un sniegt pirmo palīdzību.	LKI 3.līmenis
		Identificēt iespējamos riskus, veicot darba uzdevumus.	Līgums un tā formas. Darba aizsardzības noteikumi.	Spēja piemērot ilgtspējīgas attīstības un "zaļās domāšanas" principus	LKI 3.līmenis

		Droši ekspluatēt tehnoloģiskās iekārtas un aprīkojumu.	Darba vides riska faktoru novēršanas preventīvie pasākumi.	profesionālajā darbībā un ikdienas aktivitātēs.	
		Sniegt pirmo palīdzību kritiska veselības stāvokļa novēršanai.	Drošības signāli un zīmes.		
		Atbildīgi rīkoties ārkārtas gadījumā.	Darba aizsardzības līdzekļi un to pielietošana.		
		Formulēt ilgtspējas vērtības, principus un mērķus.	Droši un ergonomiski darba paņēmieni.		
		Rīkoties saskaņā ar "zaļās domāšanas" principiem profesionālajā darbībā un ikdienas aktivitātēs.	Ugunsdrošības noteikumi. Rīcība ugunsgrēka gadījumā. Elektrodrošības noteikumi. Vides aizsardzības noteikumi. Civilās aizsardzības noteikumi. Rīcība ārkārtas gadījumos. Pirmās palīdzības ABC principi. "Zaļās domāšanas" principi.		
5.8.1.	Turpināt tālāku izglītību un pilnveidošanos .	Novērtēt savu profesionālo pieredzi un profesionālo prasmju līmeni.	Faktu, teoriju un profesionālās darbības procesu likumsakarības.	Spēja pilnveidot savas prasmes profesionālās darbības izaugsmei.	LKI 3.līmenis
		Apzināt profesionālās darbības izaugsmes iespējas.	Profesionālās karjeras izaugsme. Mācīšanās stratēģijas.		
		Apgūt jaunas prasmes atbilstoši darba tirgus vajadzībām.	Pašnovērtējuma mehānismi. Mācību un karjeras plānošana. Laika pārvaldības pamatprincipi.		

Vispārīga informācija	
Profesionālās kvalifikācijas prasību iesniedzējs	Biedrība “Lauksaimniecības organizāciju sadarbības padome”, SIA “Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs. Andrejs Vītoliņš - eksperts, Biedrības “Lauksaimniecības organizāciju sadarbības padome” valdes loceklis, Stādu audzētāju biedrības valdes priekšsēdētājs; Minjona Buča – moderatore, Smiltenes tehnikums, izglītības metodiķe, Mg. paed.; Laine Orbidāne – eksperts, Biedrības “Latvijas Šķirnes zirgu audzētāju asociācija”, Ciltsdarba speciālists, Bebreņu vispārizglītojošā un profesionālā vidusskola, skolotāja, Mg. agr.; Daina Kairiša – eksperts, Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitātes Lauksaimniecības un pārtikas tehnoloģijas fakultāte, Dzīvnieku zinātņu institūta profesore – vadošā pētniece, Dr. agr.; Aija Luse – eksperts, SIA “Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs” Ogres biroja vadītāja un lopkopības konsultante, Biedrības “Latvijas Šķirnes zirgu audzētāju asociācija” valdes priekšsēdētāja, Bc. agr.; Dita Mauraga - eksperts , SIA “Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs” izglītības projektu vadītāja, Mg. paed”
Profesionālās kvalifikācijas prasību ekspertu darba grupa	<i>Lauksaimniecības NEP 02.09.2025 (aktualizēts)</i>
NEP atzinums par profesionālās kvalifikācijas prasībām	<i>Lauksaimniecības NEP 02.09.2025</i>
Profesionālās kvalifikācijas prasību saskaņošana PINTSA	<i>10.09.2025.</i>
Iepriekš saskaņoto profesionālās kvalifikācijas prasību redakcijas	<i>28.08.2013.</i>